

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 89 1 Rs 038001 21 Rev
Banjaluka: 12.5.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanja Bundalo, predsjednica vijeća, Senad Tica i Gorjana Popadić, član vijeća, u pravnoj stvari tužioca G.G. iz T. koga zastupa Advokatsko društvo d.o.o. M.C. S., advokati B.M., D.I., E.T., Dž.S.-H. i M. G., protiv tužene Opština T., koju zastupa punomoćnik F.T., advokat iz S., radi poništenja rješenja i isplate, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj: 89 1 Rs 038001 20 Rsž 2 od 29.12.2020. godine, na sjednici održanoj 12.5.2022. godine, donio je:

PRESUDU

Revizija se usvaja, obe nižestepene presude preinačavaju i sudi tako što se usvaja tužbeni zahtjev tužioca i utvrđuje da je rješenje o prestanku radnog odnosa tužioca broj ... od 13.1.2017. godine ništavo, da je tužiocu radni odnos kod tužene prestao sa 30.11.2016. godine i da je ništavo rješenje o odbacivanju zahtjeva tužioca broj: ... od 13.1.2017. godine, slijedom čega se nalaže tuženoj da tužiocu na ime plate za mjesec novembar 2016. godine isplati iznos od 2.179,85 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 12.5.2022. godine do isplate, te da mu na ime naknade plata u trajanju od šest mjeseci isplati iznos od 15.723,66 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 12.5.2022. godine do isplate, zajedno sa troškovima postupka u iznosu od 2.658,40 KM, a sve u roku od 30 dana od dana dostavljanja prepisa odluke.

Zahtjev tužioca za naknadu troškova postupka preko dosuđenog do zahtjevanog iznosa se odbija.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Sokocu, Odjeljenje u Istočnom Sarajevu broj: 89 1 Rs 038001 18 Rs 2 od 16.10.2019. godine, odbijen je tužbeni zahtjev tužioca kojim traži:

da se utvrdi da je rješenje o prestanku radnog odnosa broj ... od 13.1.2017. godine ništavo, da je tužiocu radni odnos kod tužene prestao 30.11.2016. godine sa konstituirajućom sjednicom Skupštine opštine T.,

da se naloži tuženoj da tužiocu na ime plate za mjesec novembar 2016. godine isplati iznos od 2.179,85 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja do isplate,

da se utvrdi da je rješenje o odbacivanju zahtjeva broj: ... od 13.1.2017. godine ništavno,

da se obaveže tužena da tužiocu na ime naknade plata u trajanju od 6 (šest) mjeseci isplati iznos od 15.723,66 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja do isplate, a sve u roku od 30 dana.

Obavezan je tužilac da tuženoj naknadi troškove postupka u iznosu od 8.687,25 KM, u roku od 15 dana.

Presudom Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj: 89 1 P 038001 20 Rsž 2 od 29.12.2020. godine, odbijena je žalba tužioca i potvrđena prvostepena presuda.

Tužilac revizijom pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se pobijana odluka ukine i predmet vrati na ponovno suđenje ili da pobijanu odluku „ukine i tužbeni zahtjev usvoji u cijelosti“. Tužilac traži i naknadu troškova na ime sastava revizije u iznosu od 3.171,25 KM.

Izjavljujući reviziju tužilac se pozvao na odredbu člana 237 stav 3 i 4 Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13-u daljem tekstu: ZPP) i traži da sud dozvoli odlučivanje o reviziji iako vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude ne prelazi cenzus propisan članom 237 stav 2.

Tužena u odgovoru predlaže da se revizija odbaci kao nedozvoljena ili da se odbije kao neosnovana, a tužilac obaveže na naknadu troškova na ime sastava odgovora u iznosu od 900,00 KM.

Cijeneći pravnu prirodu spornog odnosa, navode revizije i postavljeno sporno pitanje, ovaj sud cijeni da je u konkretnom slučaju nužno prihvatiti odlučivanje o inače nedozvoljenoj reviziji jer je to važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Revizija je osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužioca naveden u izreci prvostepene presude.

U toku prvostepenog postupka nije bilo sporno da je tužilac 1.6.2013. godine izabran na funkciju zamjenika načelnika opštine T. na mandatni period od četiri godine, te da mu je radni odnos u opštini T. prestao sa 1.11.2016. godine na osnovu rješenja načelnika opštine T., broj ... od 13.1.2017. godine.

Tužilac tužbenim zahtjevom osporava zakonitost rješenja o prestanku radnog odnosa i zakonitost rješenja kojim je odbačen njegov zahtjev za ostvarenje prava na platu za dalji period od šest mjeseci po prestanku funkcije.

Prvostepeni sud je, pozivom na odredbu člana 26. stav 1. Zakona o sudovima Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 37/12, 44/15 i 100/17-u daljem tekstu: ZS RS) odbio prigovor stvarne nenadležnosti cijeneći da je u pitanju radni spor, a ne upravni spor. U obrazloženju presude sud navodi da se radi o ocjeni zakonitosti akta o prestanku radnog odnosa, a ne akta o prestanku mandata usljed opoziva što bi, po ocjeni suda, imalo karakter upravnog spora.

Odbijajući tužbeni zahtjev tužioca prvostepeni sud se pozvao na odredbe člana 6. stav 2. Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik RS“, broj 96/05), cijeneći da načelnik opštine jeste ovlašćen da donese rješenje o prestanku radnog odnosa za tužioca. Sud se pri tome pozvao i na odredbu člana 8. stav 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik RS“, broj 98/13), kojom je izmjenjen član 9. osnovnog zakona, tako što je sada u stavu 1. propisano da funkcioner svoju dužnost obavlja sa statusom zaposlenog lica po osnovu rješenja o radu na mandatni period utvrđen izbornim propisima.

Prvostepeni sud zaključuje da je objavom izbornih rezultata u vezi izbora održanih 2.10.2016. godine, tužiocu prestao radni odnos sa 1.11.2016. godine.

Zahtjev tužioca postavljen u smislu odredbe člana 28. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave, sud cijeni neblagovremenim. Stav je suda da je tužilac u smislu odredbe člana 28. stav 6. tog zakona, zahtjev morao podnijeti Komisiji za izbor i imenovanje u roku od 15 dana od dana prestanka funkcije (1.11.2016. godine), a da ga je podnio 9.12.2016. godine.

Kada je u pitanju zahtjev tužioca za isplatu plate za mjesec novembar 2016. godine, sud ga cijeni neosnovanim prihvatajući da je tužilac u tom periodu na posao dolazio „dobrovoljno“.

Drugostepeni sud u cijelosti prihvaća činjenična utvrđenja i pravne zaključke prvostepenog suda, iz kog razloga odbija žalbu tužioca i potvrđuje prvostepenu presudu.

Stav je suda da je pravilno utvrđeno da je tužiocu radni odnos prestao sa 1.11.2016. godine objavom izbornih rezultata u službenom glasniku, a ne sa 30.6.2011. godine kada je održana konstitutivna sjednica Opštine T. Sud se pozvao na odredbu člana 27. tačka 2 Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave ukazujući da je radni odnos tužiocu prestao istekom mandata na koji je izabran, a ne opozivom.

Drugostepeni sud je u cijelosti prihvatio obrazloženje prvostepene presude koje se odnosi na neblagovremeno podnošenje zahtjeva za isplatu naknade plate u trajanju od 6 mjeseci po prestanku funkcije.

Drugostepena odluka je donesena uz pogrešnu primjenu materijalnog prava na što se revizijom osnovano ukazuje.

Tužilac kao zamjenik načelnika opštine ima status funkcionera u smislu odredbe člana 2. tačka 4. Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave.

Odredbom člana 6. stav 2. ovog Zakona propisano je da zamjeniku načelnika rješenje o radnom odnosu donosi načelnik, pa proizilazi da je načelnik ovlašćen da donese i rješenje o prestanku njegovog radnog odnosa.

Odredbom člana 9. stav 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave, propisano je da funkcioner svoju dužnost obavlja sa statusom zaposlenog lica, po osnovu rješenja o radu na mandatni period utvrđen izbornim propisima.

U konkretnom slučaju je načelnik opštine osporenim rješenjem utvrdio da je tužiocu radni odnos prestao sa danom službene objave izbornih rezultata, tj. sa 1.11.2016. godine.

Prema odredbi člana 55 stav 3 Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16, 36/19 i 61/21), temeljem koga je doneseno osporeno rješenje o prestanku radnog odnosa, propisano je da mandat zamjenika načelnika opštine traje do kraja mandata skupštine koja ga je izabrala. Prema odredbi člana 44 stav 1 zakona, prvu sjednicu novoizabrane skupštine saziva predsjednik skupštine iz prethodnog saziva i to najkasnije u roku od 30 dana od dana objavljivanja izvještaja nadležnog organa za sprovođenje izbora. Odredbom člana 47 stav 3 istog zakona propisano je da se skupština smatra konstituisanom izborom predsjednika skupštine.

Konstitutivna sjednica Opštine T. održana je 30.11.2016. godine sa početkom u 10 sati, a kao tačka 8 dnevnog reda određen je izbor predsjednika skupštine opštine. Iz sadržine zapisnika (strana 3 tačka Ad 8) tajnim glasanjem sa 13 glasova „ZA“ za predsjednika Skupštine opštine izabrana je B.M..

Iz navedenih zakonskih odredbi slijedi da tužiocu radni odnos nije prestao objavom službenih izbornih rezultata (1.11.2016. godine), već momentom konstituisanja nove skupštine odnosno izborom predsjednika skupštine, a to se u konkretnom slučaju desilo 30.11.2016. godine jer je tada prestao i mandat skupštine koja je tužioca izabrala za zamjenika načelnika.

Visinu plate koju je tužilac ostvarivao kod tužene utvrđena je nalazom vještaka finansijske struke D.L. dip. ecc., a na koji nalaz tužena nije imala primjedbi „na matematički izračun“.

Kako ni tužena nije osporavala da je tužilac radio u mjesecu novembru 2016. godine, to se njegov zahtjev za isplatu plate za taj mjesec u iznosu od 2.179,85 KM ukazuje osnovanim.

Nepravilna je i odluka nižestepenih sudova kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužioca za utvrđenje da je rješenje o odbacivanju zahtjeva tužioca za isplatu plata po prestanku funkcije, broj ... od 13.01.2017 godine, ništavo, i da se obaveze tuženi da tužiocu isplati iznos od 15.723,66 KM, na ime naknade plate u trajanju od 6 mjeseci, po prestanku funkcije.

Odredbom člana 15 stav 1 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave, izmjenjen je član 28 osnovnog zakona i propisano da funkcioner po prestanku funkcije ima pravo na platu u trajanju od 6 mjeseci, u visini koju je imao u vrijeme prestanka funkcije. Odredbama stava 6 navedenog člana propisano je da zahtjev za ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana funkcioner može podnijeti Komisiji za izbor i imenovanja u roku od 15 dana od dana prestanka funkcije, s tim što pravo iz stava 1 ovog člana ostvaruje počev od narednog dana od dana prestanka funkcije.

Obzirom da je funkcija tužiocu prestala dana 30.11.2016. godine, ne 1.11.2016. godine, a da je tužilac zahtjev za ostvarivanje šest plata po prestanku funkcije podnio 9.12.2016. godine, zahtjev je blagovremeno podnijet u roku iz stava 6 člana 28 Zakona. Visina plata utvrđena je nalazom vještaka kome, kako je već ukazano, tužena nije prigovarala.

Kako je došlo do preinačenja odluke, ovaj sud ima obavezu da u smislu odredbe člana 397 stav 2 ZPP odluči o cjelokupnim troškovima spora. Tužilac koji je u cijelosti uspio sa tužbenim zahtjevom ima pravo na naknadu troškova postupka (član 386 stav 1 ZPP), u skladu

sa opredjeljenim zahtjevom (član 387 stav 1 i 2 uvezi sa članom 396 stav 1 i 2 ZPP), obračunate prema Tarifi o nagradi i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik RS“, broj 68/05 – u daljem tekstu: AT).

Opredjeljeni troškovi tužioca koji se odnose na prvostepeni postupak obračunati su u skladu sa članom 2 tarifni broj 3 AT (tužilac nije opredjelio vrijednost spora) i ukupno iznose 2.220,00 KM. Na ime naknade troškova za sastav revizije tužilac je tražio iznos od 3.171,25 KM što nije u skladu sa tarifom, jer po članu 2 tarifni broj 2 osnovna naknada koja ovdje iznosi 100 bodova ili 200,00 KM (po članu 14 stav 2 AT vrijednost boda je 2,00 KM) za sastav pravnog lijeka se uvećava za 50 % i iznosi 150 bodova ili protuvrijednost od 300,00 KM. Navedeni iznos se uvećava za tražene troškove paušala saglasno tarifnom broju 12 (za iznos od 75,00 KM), a sve za iznos od 17% na ime PDV čime se tužiocu za sastav revizije priznaju troškovi u iznosu od 438,40 KM, odnosno ukupni troškovi u iznosu od 2.658,40 KM dok je preko tog iznosa zahtjev neosnovan.

Temeljem odredbe člana 250 stav 1 ZPP odlučeno je kao u izreci.

Predsjednica vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost opravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić